

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Árszabalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Az általános házbéradó.

A házadóról szóló 1909: VI. t.-cikk 9, illetve az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 77000—909. számú P. M. rendelet 9. §. c) pontja alapján Rimaszombat r. t. város belső területe általános házbéradó alá esett.

A hivatkozott törvény és miniszteri rendelet 9. §-a szerint ugyanis általános házbéradó alá tartozik „a község (város) belső területe, ide értve az önálló körzetet nem alkotó nyaraló telepeket is, ha e területen az adókiivetéshez bekívánt valamások benyújtásának idejében a lakrészeknek legalább a fele bérbe van adva.”

Tisztázzuk először is az általános házbéradó mibenlétét.

Nem jelent az mást, mint hogy az ezen adónem alá vont helyeken a háztulajdonosok magánlakásaik után eddig fizetett házosztályadó teljesen megszűnik s a háztulajdonosok lakásaik után éppen olyan mérvben és módon fizetnek házbéradót, mint a bérbeadott lakások után.

Hogy teljesen megvilágítsuk a dolgot, néhány számadatot hozunk fel.

A házosztályadó III. táblázata szerint — a mely alá eddig tartoztunk — egy szobás lakás után fizettek eddig 3 koronát. Ha most egy ilyen lakásra csak 100 korona bért veszünk, ennek 10%-át kitevő házbéradó lesz 11 korona. De megeshetik, hogy olyan helyen fekszik a ház, a hol ugyanolyan lakásért 200 koronát fizetnek, akkor lenne a béradója 21 korona.

Vegyünk most egy közép lakást 3—4 szobával. Három szoba után fizettek eddig 12 koronát, 4—5 szoba után 24-et. Vegyünk most egy 3 szobás lakás után 500—600 korona bért, adója lesz 55—66 korona. A négy szobás lakásnál 700—800 koronát véve, adója 77—88 korona lenne.

Megjegyzendő, hogy ezek oly minimális számítások, amelyek tényleg még

magasabbak is lehetnek. Előfordulhat, hogy az arányosítás során ugyanilyen lakásokért 800—1000 korona bért fizetnek s ehhez képest lesznek a tulajdonosok is 88, illetve 100 koronával megróva, holott eddig a nagy lakások 10—11 szoba után voltak 88 korona osztályadóval megróva. Hogy pedig a modern, luxus lakások még magasabb adótétel alá fognak esni, az természetes.

Vegyünk egy kereskedőt vagy kocsmáros, vendéglőst.

Ha van 2 szobája s 1 boltja, fizetett eddig 3 szobának megfelelő 12 koronát s a nyilt helyiség után még 6 koronát, vagyis összesen 18 koronát. Vegyük most a lakást 300 korona, a nyilt helyiséget 600 korona, vagyis az egészet 900 korona bér alá, fizetne 99 koronát. Pedig ez oly alacsony számítás, hogy ilyen a városban talán nincs is.

Ebből a pár adatból láthatni, hogy itt bizony a lakosság újabb s nagy megterheléséről van szó.

Ha már most vizsgáljuk, miért kell nekünk annyit fizetni, holott városunk elég kicsiny s fejletlen ahhoz, hogy herviselés tekintetében mindenütt előljárjon, több szempontot állapíthatunk meg.

Első sorban a vízvezetési és vasuti építkezések folytán itt ideiglenesen betelepített vállalkozók és alkalmazottak foglaltak el sok lakást, amely eddig még bérbe adva nem volt.

Azután maga a törvény oly tendenciózus, olyan elasztikus, hogy a kincstár úgy magyarázhatja, ahogy neki jól esik.

Ugyanis pld. egy iparosnak van két szobája. Az egyikben maga lakik, a másikban van a műhelye, de ott laknak állandóan a segédei, inasa is. Ha saját tulajdona a ház, csak egy szobát lehet benne megállapítani, de ha bérletben bírja, akkor kettőt, mert „a szoba jellegén nem változtat az a körülmény, hogy jelenleg minek használják.”

Azután van egy miniszteri rendelet a

138000—909. számú, mely a törvény egyszerűen megtoldja, kimondván, hogy a bérbe adott lakrészekhez számítandók még „a szállodai vendégszobák és a rokonoknak ingyen átengedett lakások.”

Már maga az egy absurd dolog, hogy a miniszter törvény erejével bíró törvénykiterjesztő rendeletet adhasson ki, a mi csak a magyar „jogállamban” történhetik meg. Igen, mert a mi parlamentunkban a szakdolgozokhoz nem igen akad hozzáértő ember.

Különösen pedig adó dolgában, a melyhez a nagyszámmal képviselt ügyvédi kar is mentül kevesebbet ért.

De absurdum az is, hogy a szállodai vendégszoba a bérbeadott lakásokhoz számítson. Hiszen a szállodai ipar természetében van, hogy helyiségei nem állandóan vannak bérbeadva s mint ipar után ezért III ad oszt. ker. adóval külön is meg van a tulajdonos róva, a város közönségét pedig valósággal büntetik miatta. Nem szólva a rokonok ingyen lakásairól, amelyek után legtöbbször csak ugyan semmi jövedelmet nem huz a tulajdonos, csak terhét viseli.

Nem hallgathatjuk azonban el azt sem, hogy a lakosság egy része is nagy hibát követett el akkor, mikor 1910-ben az állandó házadó kataszter felvétele alkalmával lakrészeit a felvevő bizottság előtt egyszerűen — letagadta s ez az eset éppen a magánlakásoknál fordul elő, mert a bérleteket nehezebb eltitkolni, azt jobban is ellenőrzik, míg a magánlakásokat eddig nem háborgatták.

Már most az a kérdés, lehet-e még ezeken az állapotokon segíteni valamikor és mily módon.

Mert ha lehet, segíteni kell rajtuk. Hogy többet ne mondjunk, azért, mert a esatorna és vízvezeték költségei, a folyton emelkedő szükségletek s az 1913-ban életbe lépő új adótörvények újabb terhei mellett az általános házbéradó az amugy

Üzlet áthelyezés! Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vevő közönséget, hogy

Itj Rábely Miklós könyv- és papirkereskedése mellé (Deák F. utca 20.) helyeztem át. Nagy raktár zseb-, fali, inga és ébresztő órákban, 14 karátos arany- és ezüst ékszerekben. — **Amerikai duple nyaklánczok** 10 évi gyári jótállással; óra- és ékszer javítások, **vésések** saját műhelyemben kívánatra **azonnal** is elkészülnek.

Megbízható javító műhely! **VALASZKAY REZSŐ** órás és ékszerész **RIMASZOMBAT.** Pontos kiszolgálás!

is súlyos lakásviszonyokat szinte elviselhetetlenné fogja tenni.

A cikk elején felhozott számítások alapján közölhetjük, hogy a város egész közönsége által fizetett mintegy 7300 korona házosztályadóval szemben körülbelül 50000 korona (lehet, hogy még több!) házbéradót kell majd fizetni.

Hogy belátható időn belül, mondjuk két év alatt, visszatérhetünk a régi alapra, van reá némi remény, ha a közönség megfogadja a jó tanácsot.

Az első mód az, hogy a rokonoknak ingyen átengedett lakásoknál a tulajdonosok valamelyes telekkönyvi résztulajdont engednék lakásaik élvezőinek, (apa, após, vő; fiu, leány, testvér stbnek) a kik így résztulajdonosok lévén, saját lakással bírónak számítanak.

Ez azonban nehéz dolog s nem hiszünk, hogy sokan megtennék.

Marad egyetlen módnak az, hogy a tulajdonosok saját lakásaikban mindenütt, a hol csak lehet, építsenek fürdőszobákat. De csak úgy, hogy ezeket is mellékhelyiségből (kamra, pítvar, konyha) stb.-ből alakítsák át. Különösen ott lehet ezt tenni, a hol 2, 3, 4, 6, 8 szobás lakások vannak.

Ugyanis a fürdőszoba, a lakószobák számát emeli mindenütt s így a kettőből három, hárból négy, hatból hét, nyolcából kilenc szoba lesz.

Már most a házosztályadónál 4—5, 6—7 és 8—9 szoba mindegy, a 2 és 3 szoba között csupán 4 korona különbség van.

Egyedüli terhe lenne ennek a fürdőszobákat terhelő magasabb vízhasználati díj.

De hogy ezt is busásan megnyernék a tulajdonosok, igazolja a következő számítás.

Tegyük fel, hogy a vízdíj 25 korona lesz évenként (legmagasabb számítás szerint.) Már most egy három szobás lakás után fizetnének házosztályadót 12 koronát, amelyet 25 koronával emelne a víz-

díj. Ha a fentebb számításba vett 500—600 koronás bért veszünk alapul, a béradó lenne 55—66 korona. S ne felejtjük el, hogy ezeket a béradó összegeket megkétszerezi a mindenféle vármegyei és városi pótdadó, míg a vízdíj után más teher nem jár.

Ha tehát a közönség megszünteti azt a vonakodását, a melyet eddig a vízvezeték bevezetésénél a fürdőszobák építése iránt tanusított s még idejében rátér a helyes utra, körülbelül két év alatt kilábolhatnánk a bajból.

Végül nem hallgathatjuk el ezt a nagyfoku nemtörődömséget sem, amelyet a közönség az ilyen fontos ügyek iránt tanusít. Ahány erkölcsi testület van a városban, mindnek foglalkoznia kellene ezekkel a dolgokkal, felolvasások, népszerű előadások során, hogy legalább valamelyes tájékoztatást nyújtanának a közönségnek. Különösen most lesz erre szükség, mikor 1913-tól az adóösszeírás és megállapításnál a városi szakközegek mellett polgárok is fognak szerepelni s oly ismeretekre lesz szükségük, amelyeket beható tanulmány tárgyává kell tenniük.

Önkéntesi képesítő vizsgák.

A honvédelmi miniszter értesíti Gömör-Kishontvármegye közönségét, hogy a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg kivételesen megengedi, miszerint azok az egyévi tényleges szolgálat kedvezményét elnyerni óhajtó egyének, a kik az új véderőtörvény 21. §-ának 1. pontja, harmadik bekezdésében megállapított feltételnek nem felelnek meg, azonban az állandó tartózkodási helyök járási tisztviselője által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy az új véderőtörvény életbelépése előtt az egy évi önkéntesi képesítő vizsgára előkészültek, az egy évi önkéntesi szolgálathoz megkívánt tudományos képzettségnek igazolhatása céljából vizsgára bocsáttassanak. Erre a vizsgára nem bocsáthatók azok a folyamodók, a kik 1912.

évi december hó 31-ig életüknek 17. évét még be nem töltik, valamint azok, a kik a folyó évben érték el az állításköteles kort és a vizsga letétele iránt csak most folyamodnak. A képesítő vizsga, az új védtörvényi utasítás 85. és 86. §-ainak rendelkezése értelmében, valamely közöshadseregbeli gyalogsági hadapródiskolánál, az 1912. évi szeptemberi vagy decemberi vizsgálati határidőben teendő le; ezenfelül a vizsga még október hóban (kezdeté 14-én) is lehet. A vizsga ismétlése nem engedtetik meg. A keresztlevéllal vagy születési bizonyítvánnyal, továbbá az új védtörvény utasítás I. része 85. §-ához kiadott 19. minta szerinti személynazonossági bizonyítvánnyal s végül a járási tisztviselő által kiállított fent említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványt, azoknak a folyamodóknak, a kik az 1912. évi szeptember 21-én kívánják a vizsgát letenni, legkésőbb szeptember hó 12-én; azoknak pedig, a kik az októberi vagy decemberi határidőben kívánják a vizsgát letenni, legkésőbb 1912. évi szeptember hó 25-én, illetőleg november hó 16-án, az állandó tartózkodási helyöknek megfelelő hadtestparancsnokságnál kell benvújtaniok. A vizsga-bizottság határozata ellen, a védtörvényi utasítás I. része 1. füzeté 85. §-a 9. pontjának utolsó bekezdése értelmében felfolyamodásnak helye nincs. Az új véderőtörvény életbelépése előtt a vizsga megismétlésére adott engedélyt ez a rendelet nem érinti.

Elmaradt népfölkelési jelentkezés.

A Hivatalos Lap közli Hazai Samu honvédelmi miniszter azon rendeletét, mellyel értesíti a törvényhatóságot, hogy az évenként kötelező népfölkelési időszak jelentkezés a folyó évben nem fog megtartatni. Erről a közigazgatási járási tisztviselők és r. t. városok azzal értesítetnek, hogy a népfölkelési időszak jelentkezés elmaradását, a járáshoz tartozó községekben (városokban) a helyi szokásos módon hirdettessék ki.

TÁRCZA.

Hová lett az Isten?

„Hová lett az Isten?” zokogja a lelkem,
Bolyongásaimban hiába kerestem,
Csalódás járt mindig, mindenütt utánam.
Az Istent eddig még sehol sem találtam.

Jártam érte borús, zivataros éjben,
Kerestem a kunyhók sivar setétjében . . .
Kunyhó lakója csak nagy bajában hívja,
Kisebb sebére nem imádság az írja.

Néztem a paloták csillogó fényében:
Születésnap, pompa, dáridó volt éppen,
Áldoztak a mámor csalfa istenének,
Sehol sem hallatszott imádság vagy ének.

A Mindenhatónak egy sem adott hálát,
Nem láttam fényleni a hitnek világát.
Istenük volt: Bachus, arany, ezüst, pompa . . .
Tovább sompolyogtam, keresgélve, lopva . . .

Gondoltam, hogy eddig rossz helyen kerestem . . .
Felszentelt házához, templomához mentem.
Messze hallatszott az orgona bűgása . . .
Bementem . . . fogadott ékszer csillogása.

Meghúztam magamat, hol senki sem látott,
Figyeltem: . . . Bevitték a külső világot . . .
A pap a szószéken, ezen a szent helyen
Háborút hirdetett más vallású ellen. . .

Menekültem onnan, mintha kergetnének . . .
Sokáig csengett még fülemben az ének . . .

Nem hozza Őt elem, csak néha az álom . . .
. . . Keresem az Istent, míg meg nem találom! . . .

Kovács József.

Idegenben.

Édes Barátom!

Olvastam leveled. Szükségét érzem annak, hogy beszámoljak az első nap élményeiről s benyomásairól. Mindjárt az első nap veszem elő a tollat és van lelkem, hogy levelet írjak. Tehát:

Augusztus 18-án vettem a tanfelügyelőség értesítését, hogy a miniszter kinevezett a . . . irtványi állami iskolához tanítónak s szeptember 1-én kell jelentkeznem az eskü letétele és az állás elfoglalása céljából. Augusztus 31-én utrakeltem tehát s hosszú viszontagságos utazás és egy álmatlanul töltött éjszaka után vasárnap — szeptember 1-én — reggel fél 6 órakor érkeztem meg N. . . ra. . .

Hideg őszi eső és csunya sáros utcza fogadott, s nem fehérruhás lányok, diszbandérium s diadalmenet, mint ahogy elképzelni szokták.

Neki vágtam az utcáknak s mástól órai keresgélés után megtaláltam a magyar czimeres táblát, mely tudtul adja azoknak, akiket érdekel, hogy: itt székel N. . . vármegye kir. tanfelügyelősége. . . Az utcákon sehol sem hallottam egyetlen magyar szót sem s ezért nem kérdezősködtem senkitől, hogy merre menjek. S csak jó kopó-tehetségemnek köszönhetem, hogy egy zugutczában egy elhagyatott házon megpillantottam a fentirt táblát.

Ennyire már voltam, hanem a gyomrom kezdett nyugtalankodni. . . Keresgéltem czimertáblákat olvasva, míg találtam egy „czukrázda” feliratu helyet. Bementem . . . valaki rám kiabált — persze tótul. . . Előszedtem ékesszólásomat s az összes mimikai tudományomat, míg annyira mehettem vele, hogy elem tettek egy barna színű moslékot. . .

Isten segíts! . . . Megkóstoltam . . . hanem elég volt belőle annyi. . . Fizettem érte 24 kemény krajczárokat s kalapomat megbillentve odébb álltam.

Kezdetnek elég jó . . . gondoltam magamba. Lassan elballagtam a tanfelügyelőség felé, ahol a kapu alatt három bõrig ázott tanítónõt találtam. Illõen bemutattam magam, ahogy szokás. . .

Majd elkezdtek szálíngózni a tanfelügyelőségi urak s leereszkedve fogadták alázatos köszönésemet. . . Jól folytatódik!

Valami ellenszenv furta be magát a májamba a tanfelügyelőség intézménye iránt.

Jött végre egy komoly nézésű, tekintélyes férfit, aki — mikor megragadtam kalapom s egész odaadással rebegtem: „Van szerencsém, jó reggelt kívánok!” — elnézett a fejem fölött, s mellé morgott valami: „ez még mindig itt van?” félét. . .

Kíváncsi lettem, hogy mit is nézhetett fölöttem . . . hát csak egy darab vakolat volt lehullva egy kis darabkán. Ugy látszik ez jobban érdekelte, mint egy új kulturapostol ábrázata s lojális üdvözlése. . .

No sebjaj! . . .

Elmaradt ellenőrzési szemlék. A Hivatalos Lap közli *Hazai* Samu honvédelmi miniszter rendelkezését, melyben sürgős intézkedés és közhírré tétel végett értesíti a törvényhatóságot, hogy a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, nemkülönben a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi is a folyó évben elmaradnak, a tartalékos tiszteknek és tiszt-tisztviselő, valamint a hadapródjelölteknek és hasonló állásuaknak jelentkezése azonban az eddigi módon meg végbe a folyó évben is.

Széljegyzetek.

Szégyelni való dolog, hogy a társadalmi utópiák sorai között kell azt a jámbor óhajtatást megtalálnunk, hogy fizessenek mindenkit híven az elvégzett munkája mennyisége és értéke szerint. Pirulhatunk érte valamennyien, a kik gondolkodó és eszes lényeknek valljuk önmagunkat, mert minden társaságban berendeződésnek ez az alfája, és mi, a kik azt hisszük, hogy társadalmunk kiépítésében már közel járunk az omegához, ime, csufol megbukunk az aljánál.

Mert tévedsz kedves embertársam, ha azt hiszed, hogy a fizetésed mértékét egyedül a munkád szolgál! Kétszerezd meg önmagad, koptasd le a körmöd az írásban, kapj gégehurutot a buzgó kiabálástól és izületi csúzt a fáradhatlan szaladgálástól, a kutya sem fogja észrevenni. De ha ma Rotschild Náthánnak viszik a balszeme, a mi tudvalevőleg jót jelent, és holnap Montecuccoli ellentengernagy nyilatkozatot tesz, hogy három év múlva a monarchia lesz relative a legnagyobb tengeri hatalom és holnapután egy börtörzsfőnök megálmodja, hogy jövőre első klasszisu kukoricatermes lesz és ha a helyi lap kilátásba helyezi, hogy a városban tellép képviselőnek a miniszter, akkor a hónap végén a főnököd diskrejt mosollyal és bizalmaskodva ad át egy borítékot, fizetésemelést vagy jutalmat tartalmazót.

Egyszóval száz és ezer a dolog, a mitől függ a boldogulás vagy tönkremenés, a haladás vagy stagnálás. A száz és ezer dolog közül pedig legelső és legfőbb a politika.

Megérdemelné az ős bibliai átkot, hogy érezze a bosszuállást hetediziglen az, a ki ezt az egyiptomi csapást ránk hozta. Mert a mi szegény, agyonzaklatott, elvérzett és halálos kiábrándulásokra praedestinált nemzetünknek

Ekkorra már többen verődünk össze s egy szíves „bejöhetnek!” kiáltásra ihletett képpel bevonultunk a szentélybe. Sorba bemutattuk magunkat a fent említett tekintélyes férfinak, akiről később megtudtam, hogy egy tanítóból lett s. *Tanfelügyelő ur.* „*A tanfelügyelő szabadságon*”

Feltűnt neki fekete arcom s megkérdezte, hová való vagyok, s hová lettem kinevezve. Majd válaszom után az iránt érdeklődött, tudok-e tótul? Megmondtam, hogy nem! Elkezdte csóválni azt a kopasz gömböt a teste legfelső részén, amit közönségesen fejnek szoktak nevezni. . . . Most gyult világosság agyamba állásom minéműsége iránt. . . .

Végre kivallattak bennünket még a nagyanyánk kereszttelől is s égtelé (füstös plafon) fordított szemekkel elmondatták velünk: „Én N. N. . . .” stb. esküszöm. . . .

Közben több tanfelügyelőségi ember érdeklődött az új . . . irtványi tanító személye iránt. Mindannyiszor elő kellett adnom életem regényét. . . .

Délre azután jóakarattal elbocsátottak bennünket. Hangsúlyozták a magyar állam iránt való kötelelességeinket, hivatásunk magasztosságát stb. stb. . . .

Többen összeverődve elmentünk egy étterembe, a hol aztán egy kevés harapni valót kértem. De úgy látszik nincsenek tisztában a *harapni* és *rágni* szók értelmével — ugyanis egy *borju szegy*-nek csufolt — preparált eszmatalpat tettek elé. Mindenképen próbáltam boldogulni vele, de nem sikerült. Hol a jobb kézbe

ez az achillesi sarka, a hol (adja Isten, hogy rossz jós legyek) talán máris halálra sebezte önmagát.

Alaptermészetünkben van a renyhesség. — Kezdve a görbe botjára támaszkodó és órákon keresztül mozdulatlanul álló klasszikus juhászon, fel egészen a zsebredugott kezekkel szónokoló államtitkárig, ugyanaz a közös nemzeti nyavalya dul valamennyiünkben. Lehetőleg keveset dolgozni és lehetőleg sokat és nagy hangon beszélni. A politika ugyanezt vallja nyiltan be nem ismert, de titokban annál hitebben követett elvének.

Pestist hozott hát az közénk, a ki a politika bacillusát ebbe a végtelenül inklináló nemzettestbe beoltotta. Mert ugy elöntött már mindent a politika érdeke, olyan óriási tengerré nőtt már, hogy ellep mindent és átjár magánéletet, családot, pályát és hivatalt; szennyes, piszkos és gyilkos, mert hazugságra tanít és meglazítja a becsületesség amugy is gyenge oszlopait.

Vagy hazudtolja meg, a ki tudja, hogy a legkönnyebb és legbiztatóbb karrier egy felszínen uszó államférfi uszályába kapaszkodni és hogy a hirtelen felpénzesedés, megtollasodás leg-egyszerűbb módja egy kellő időben és kellő lármával véghezvitt pártváltoztatás!

Hogy mennyire szaturálva vagyunk ettől a ragálytól, annak legszebb bizonyítéka az irodalom. Ez kellene, hogy legyen az az elzárt, üvegfalas világ, a hol lángelmék melegházában hajtanak sudárba az eszmecsemeték és mert a megírásal oly nagyon közeli viszonyba jutnak a gondolatok az örökkévalósággal, itt kellene elbujni és pusztulni a máról holnapra élő, hétköznapi és aljas politikának, hogy a halhatatlanságnak épített alabástrom oszlopokon ne legyen töle és általa szenny. Így kellene lenni. A politika pedig duhaj tobzódással zuzza be ennek a kevesek számára hivatott szentélynek az ajtaját és a hárfák és szordinás hegedük étherikus zenéjébe odacsempészi a maga nagy dobját és recsegő vásári trombitáját. És ez szentségtörés!

Kezünkben van — a szó fizikai értelmében — az eklatáns példa. Kezünkben van ez az ujság, amelyik vármegyei hivatalos közlöny és még egy pár egylet hivatalos lapja és jelentős és e kicsiségéhez képest csodálatosan hosszú multja van és mindezen érdeme daczára sem lesz soha arra képes, hogy a vármegye határán túl csak észre is vétesse magát. Hogy miért? Mert a czime alá az van nyomtatva, hogy „társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap.” Engedjék meg az illetékes körök, hogy ehelyett így lehessen a felírás: „*politikai* és *társadalmi hetilap*” és engedjék meg, hogy ezek a hasábok politikát izzadjanak és akkor egy

fogtam a kést, hol a bal kézbe, majd mindkettővel végeztem rajta fűrészelési gyakorlatokat — nem ment. Kipróbáltam rajta a kutya módszerét — sikertelen volt. Csalódva tettem le a kést s szomoruan néztem végig a zsírral impregnált tömegem. . . .

Végre aztán felkerekedtünk, a kik egy irányba utaztunk s kiusztunk az állomásra. Három átszállás után este 10 órakor megérkeztem V. . . . állomásra, a hol elődöm várt, kinek legelső kérdése az volt: hoztame csizmát? Tagadó válaszomra csak egy „*hm*”-mel felelt.

Elkalauzolt egy koresmába, minek neve a jó hangzású „*Hora*.” Ott volt a helybeli és vidéki intelligencia. Kártyáztak. Ahogy hajlongva szorongattam sorba kezeiket, körbe járva az asztalokat, valami puhára tapostam. Abban a pillanatban éktelen koncert keletkezett s azon vettem magam észre, hogy egy fene dög tartja fogai között a nadrágomat s vele együtt a lábamszárát is. Mire körülnéztem magam s azt kutattam, hogy merről jöttünk be, egész kutyafalka vett körül. . . . Nagy nehezen aztán gazdáik becéző s hívó szavára ott hagytak s morogva húzódtak ismét a székek alá. . . .

Keserves képpel néztem végig nadrágomon, mint a zsidók Jeruzsálem romjai felett. Gondolhatni, mennyire izlett a sőr, amit a szíves unszólásra meg kellett innom. . . .

Reggel felé aztán felkapaszkodtunk egy kocsi, kiutazandó új pátriámba. Egy órai kocsiutazás után leszálltunk, — de sehonnán sem integetett biztató gyertyafény. Tászkámat kezembe fogva elindultunk. . . . Nem láttam se

kevés ügyességgel egy év alatt a példányszám is és a hírnév is megtizzszereződnek.

(Mellékesen jegyzem meg, hogy a legélesebb abszurditást látok abban, hogy egy ilyen erőteljes politikai életet élő vármegye hivatalos lapjától elvegyék a politizálás jogát! Hogy a lapot vérszegénnyé teszik, az a kisebb kár, a nagyobb az, hogy az olvasóközönség, tehát a vármegye népe nem kaphatja teljes és hű leírását az éppen történő dolgoknak és félig idegen marad a saját megyéjében — a tájékozatlansága miatt.)

A baj maga csak egy. Az, hogy nálunk a politika már nem *eszköz*, hanem *cél*. És mert mint küzdelem önmagunkat emésztő; és mert mint munka meddő; és mert mint *cél hazug*, — le kell fokozni azzá, a mi tulajdonképen; eszközzé a nemzet és az egyesek javának szaporodására és megtartására.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujitották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. *Coburg Fülöp* herceg f. hó 9-én a balogi uradalomba érkezett, azonban a rendkívül kedvezőtlen idő nem lévén alkalmas a vadászatokra, csupán a birtokai ügykezelése iránt érdeklődött s másnap elutazott.

Lukács Géza alispán, folyó hó 17-én érkezik haza nyári szabadságidejéről.

Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök, szabadsága letelte után e héten átvette helyettesétől: *Cseh István* kir. táblai bírótól a kir. törvényszék vezetését.

Vigh Bertalan kir. tanácsos, belügyminiszteri irodagazgató folyó hó 10-én ideérkezett, s szabadságidejének egy részét városunkban testvérénél: *Vigh Gábor* városi pénztárnál tölti.

Holvéd Hugó kapitány, a menteleposztály parancsnoka szabadságáról visszatért és f. hó 8-án átvette az osztály vezetését. A helyettesítésére kirendelt *Hanák Sebestyén* főhadnagy állomás helyére: Szatmárra ment vissza.

Fodor Zoltán kir. törvényszéki bíró szabadságideje leteltével hazaérkezett, s már végzi hivatalos teendőit.

Madarassy Gyula, a helybeli kir. ügyészséghez beosztott kir. törvényszéki jegyző folyó hó 15-én kezdi meg 4 hétre terjedő szabadságidejét.

eget, se földet. . . . Minden lépésnél nekimentem hol egy fának, hol egy bokornak. Bokáig érő vízben gázoltam előre. Szintén egy órai küzdelmes ut után elértük az iskolát. . . .

Egy elnyuzott diványon volt megvetve az ágyam — mit ha Petőfi ismert volna, nem énekelte volna meg, hogy: „ki téged feltalált, az volt ám az agy!” . . .

Lefeküdtem, de alvásról szó sem lehetett. Ugy bántották a rugók az oldalbordáimat, hogy a lelkiismeret furdalása kismiska hozzáképest. . . . Pedig köztudomás szerint az is borzasztó dolog. . . .

Ezek az első tapasztalataim. . . .

*

De — édes barátom — ne higj nekem, ha ezt a levelet elolvasod . . . Meg akartalak csalni téged is . . . s azt hittem, — ha így beszéllek — magam is könnyebben veszem . . . de nem lehet. . . . Mig ezt irtam, égett a szemem a belső könnyektől, minden szó parázsként égette a lelkem s a sóhajtasom ki tudja hova szállt? . . .

Nem szólhatok senkihez egy szót . . . hiába akarok valamit, nincs a ki megértse. . . . Hidd el, egy magyar „adjon Isten”-ért meg tudnám eszokolni a legkérgesebb kezét . . .

De nem folytatom . . . nem akarom, hogy megszánj. . . .

Az Isten áldjon! . . .

Magas királyi kitüntetés. Hazai Samu m. kir. honvédelmi miniszternek, városunk kiváló szülöttének, a magyar véderőtörvény létesítése körül kifejtett érdemei elismerésül a király a magyar bárói méltóságot adományozta. A magas kitüntetésre a közszeretnek örvendő, fényes tehetségű és népszerű miniszter méltán rászolgált s a kitüntetés mindenfelé őszinte örömet kelt. Városunkból a minisztert a királyi kitüntetés elnyerése alkalmából számosan üdvözltek.

Ünnep. Izraelita polgártársaink e héten: csütörtökön és pénteken ünnepelték a világ teremtése óta 5673-ik évét (Roshasono). E napokon üzleteiket zárva tartották az izraeliták, s mindkét napon megtelt a zsinagóga és a pót-imaház ájtatos hivel. Jövő szombaton lesz a nagy böjt; az engesztelés ünnepe (jom kipur).

Tisztelgés. A helybeli állami polgári leányiskola tanári kara *Kárpáti* Sándorné igazgatónő vezetésével alatt e hó 12-én délelőtt tett tisztelgő látogatást dr. *Löcherer* Tamás igazgató-főorvosnál, mint a polgári iskola ujonnan kinevezett gondnoksági elnökénél. A tanár testületet az igazgatónő bemutatva az új elnöknek, a ki őket vendégszerető neje társaságában a legszívélyesebben fogadta.

Eskütétel. A helybeli kir. ügyészséghez kinevezett *Lehoczky* Márton alügyész folyó hó 12-ikén tette le a hivatali esküt a kir. törvényszék tanácsa előtt és mindjárt megkezdte hivatalos működését. *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró, törvényszéki elnök a kinevezési okmány kézhez vétele után felmentette *Lehoczky* Mártont a jegyzői teendők ellátása alól, s a hivatalos felmentési okmányban elismerését fejezte ki a kir. törvényszéknél hosszú idő óta kiváló szakképzettséggel és buzgalommal végzett jegyzői működésért.

Kinevezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter *Német* Jenő szegedi áll. gazdasági tanárt, ki régebben a kurinci földműves iskolánál működött, a bácsbodrogmegyei adai áll. földm. iskolához igazgatónak nevezte ki.

Az eucharisztikus kongresszus. Mely ma százezrekre menők részvétele mellett Wienben tartatik meg, vármegyénkbeli Sipeki *Balás* Lajos roznányi megyés püspök titkárával együtt és a vidékről több róm. kath. lelkész vesz részt, köztük: *Podhraczký* István dr., cz. püspök, nagyprépost, *Wéner* Pál dr. és *Göbl* Márton dr. székesegyházi kanonokok, *Dittel* István pápai kamarás, püspöki irodaigazgató, *Wahlner* Géza kath. főgimnáziumi hittanár, *Rónay* János dr., szeminárium lelkigazgató, *Szuszai* Antal szentszéki tanácsos, dobsinai plébános.

Névmagyarosítás. Laptársunk a „Rozsnányi Híradó” kiadója: *Görbics* Zoltán, valamint Zoltán, Emma és Sarolta kiskoru gyermekei nevüket „Gömöri”-re magyarosították.

Áthelyezés. A helybeli ménteleposztály másodtisztje: *Lossonczy* Jenő hadnagy a homoródi ménteleposztályhoz helyeztetett át. Helyébe a homoródi méntelep másodtisztje: *Oderszky* hadnagy helyeztetett ide.

Lelkészválasztás. A dobsinai ág. ev. lelkész választási határidejéül *Terray* Gyula udv. tan. mai napot (szept. 15-ikét) tűzte ki. A választás iránt egy egyházi, mint világi körökben nagy az érdeklődés.

Halálozás. *Kohn* Albert helybeli fakereskedőt mély gyász érte; fia: *Kárpáti* Zoltán magánhivatalnok, ki Breznóbányán fakereskedelmi irodában volt alkalmazva, folyó hó 6-án néhány napig tartó betegségben 26 éves korában elhunyt. Törekvő, szorgalmas és szerény fiatalember volt, kinek halála őszinte részvétet kelt. Temetése f. hó 8-án nagy részvét mellett ment végbe Breznóbányán.

Mint őszinte részvéttel értesülünk, Jolsván f. hó 9-én éjjel *Jureczky* Bertalan ottani gyógyszerész, vármegyei törvényhatósági bizottsági tag, a jolsvai ág. ev. egyház felügyelője, városi tanácsnok stb. 57 éves korában váratlanul elhunyt. Anyja öz. *Jureczky* Jánosné szül. Hendl Emilia, felesége szül. Zajacz Margit, fiai: Nándor és Tibor, testvére: *Jureczky* Kálmán és nagyszámu rokonai gyászolják az elhunytat, ki-

nek hült tetemét f. hó 11-ikén helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett. A vármegyei orvos-gyógyyszerész egyesület részvétét dr. *Löcherer* Tamás elnök táviratilag fejezte ki.

Megbízás. A kassai kir. közjegyzői kamara a roznányi és nagyrozei kir. közjegyzői hivatalok ügykezelésének évi felülvizsgálatával *Medveczky* Sándor helybeli kir. közjegyzőt bízta meg.

Orvoskongresszus. Az Országos Orvosszövetség ma vasárnap Budapesten tartja ez évi kongresszusát, melyen való részvételüket jelezték: dr. *Löcherer* Tamás fiókszövetségi elnök, dr. *Zehery* István választmányi tag s dr. *Gaál* Gusztáv és dr. *Kármán* Aladár titkárok.

Javitó- és pótló érettségi. Szeptember 9-én és 10-én volt a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban a tiszáninneri ref. egyházkerület iskoláinak javító- és pótló érettségi vizsgája, a melyre 20 tanuló jött össze helyből, Miskolcra és Sárospatakról. Az elnöki tisztet *Csabay* Pál esperes töltötte be, kormányképviselő volt dr. *Szádeczky* Gyula kolozsvári egyetemi tanár. A rimaszombati főgimnázium igazgatótanácsát *Zachar* Gusztáv képviselte. A 20 tanuló közül 15 átment, 4 decemberben fog egy tárgyból javítani, 1 pedig megismétli az érettségi egy év múlva.

Rákóczi-siremlék. H o l l ó Barnabás szobrászművész kedden mutatta be Budapesten várbarázi műtermében a II. Rákóczi Ferenc és bujdosó hívei emlékére a kassai székesegyház Szent István-kápolnájában állítandó szarkofág vázlatát a b. Forster Gyula belső titkos tanácsos elnöklése alatt megjelent szűkebb bizottságnak, melynek tagjai voltak: *Strobl* Alajos, *Róna* József, *Telcs* Ede és *Tóth* István szobrászművészek, *Kauszer* József építőművész és *Eber* László, a Műemlékek Országos Bizottságának előadója. Az egyik vázlaton a Rákóczi nyugvóhelyéül szolgáló szarkofág domborművekkel díszített gazdag talapzaton emelkedik, melynek négy sarkán Rákóczi egy-egy hívének szobra van elhelyezve. A bizottság nem ezt a vázlatot fogadta el, hanem a másikat, amelyen alacsonyabb, a bujdosó hívek arczképmédaillonjaival díszített talapzat hordja a szarkofágot. Rákóczi tekvő alakjával és egy egy férfi és női alak jelképezi a nemzet érzelmeit. A megjelent művészek egyhangulag elismerésüket nyilvánították a hangulatos, művészi lendületű mű fölélt és *Strobl* Alajos indítványára elhatározták, hogy az süttői vörösmárványból és aranyozott bronzból készíttessék el. A kivétel iránt az Országos Képzőművészeti Tanács a jövő hétfőn tartandó üléséből fog a kormányhoz javaslatot tenni.

A városi tisztii nyugdíjkezelő választmány folyó hó 12-én dr. *Kovács* László polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen újabb tagfelvétel és más kisebb ügy nyert elintéztést.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága múlt vasárnap — folyó hó 8-ikán — id. *Rábely* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen az igazgatósági tagok szép számban jelentek meg. Az igazgatóság több betegsegélyezési és kártalanítási ügyet intézett el, melyekkel a *Molnár* Lajos igazgató távollétében a hivatalt vezető *Csapó* Gyula referált.

A községi- és körorvosok nyugdíj-intézete — úgy látszik — lassacskán mégis dűlőre jut. 1908. évi törvény rendelkezése szerint már 1910-ben meg kellett volna csinálni a nyugdíjintézményt, azonban mindig akadt valami ok arra, hogy a kivített elhalasszák. E héten a belügyminisztériumban *Jakabffy* Imre államtitkár elnöklésével értekezlet volt, melyen az országos orvosszövetség s a községi és körorvosok testülete is képviselve volt. A nyugdíjintézmény létesítésének alapelvei és a részletkérdések felett beható eszmecsere folyt, melynek folyamán az orvosok előterjesztették a kar kívánalmait. Most már a végleges szabályzat készítésével foglalkoznak a belügyminisztériumban és lehetséges, hogy 1913-ban már hozzá lehet szólni az akkorra talán elkészülő tervezethez. Mert hiszen a körorvos és általában az orvos csak akkor jó, mikor életet menthet és a szenvedő emberiségért feláldozza önmagát, de ha az ő öregségére való gondoskodásról van szó,

akkor Pató Pállal azt mondják: „Ejh, ráérünk arra még!”

Helyettes tanítók kerestetnek. Vármegyénk kir. tanfelügyelője felkéri azokat a tanítókat és tanítónőket, a kik oklevéllel bírnak s akik áll. el. iskoláknál ideiglenes minőségben helyettesítésre vállalkoznak, hogy oklevelüket s esetleges működési bizonyítványukat, egy kérvény kapcsán, haladéktalanul terjesszék be hozzá.

Katonai átvonulás. A kassai VI. hadtest idei nagy gyakorlatának színhelye vármegyénk Tornalja és Rimaszombat közötti része volt. A feltevés az volt, hogy a harc Füle környékén folyik, s az ellenség segélycsapatai Tornalja vidékéről nyomulnak előre. Az előnyomás megakadályozására egy hadosztály vonult ki, mely megszállja a vidéket és lehetlenné teszi a közeledést. Így történt, hogy Rimaszécs felől múlt szombaton délután 1/4 2 kor a 39. honvéd gyaloghadosztály: a Kassán, Iglón és Eperjesen lévő 9-ik honvéd gyalogezred *Preinreich* Gyula ezredes, a Miskolcson, Egerben és Sátoraljújhelyen szétszótott 10-ik honvéd gyalogezred *Breit* ezredes, a Munkácsra és Ungvárt levő 11-dik honvéd gyalogezred *Turczér* Imre ezredes s a Szatmárnémetiben, Nagykárolyban és Máramarosszigeten állomásozó 12. honvéd gyalogezred *Samsula* ezredes vezetésével városunkba vonult, élén a kassai honvédszenekarral, mely a Rákóczi indulót fujta a városon keresztül. A hadosztálylyal jött *Bartheldy* István altábornagy, a 39-ik gyaloghadosztály parancsnoka, s két dandárparancsnok: *Lengyel* János és *Ziegler* Konrad vezérőrnagy, továbbá *Balassa* Béla őrnagy, a hadosztály vezérkari főnöke. A hadosztályhoz egy tüzérezred és huszárság tartozott, úgy hogy közel 6000 ember vonult be és nyert elhelyezést városunkban és Rimatamásfalán mintegy 500 tiszttel. Szombaton és vasárnap délután az Erzsébet téren egy óra hosszát játszott a honvédszenekar, s mindkét este a „Hungária”-szálló földszinti termeit zsufolásig megtöltötték a katonatisztek és kevés polgári közönség, s éjfélig élvezték a katonai és cigányzenét. — Hétfőn reggel 5 óra tájban Szabadka felé kivonult a honvédség kisebb csapatára, de a szakadó esőben nem volt megtartható a gyakorlat, s csakhamar visszajöttek a városba. Hétfőn egész nap rossz idő volt, s e miatt az eredeti rendelkezés, hogy t. i. kedden hajnalban 3 vagy 4 órakor indul a döntő ütközetre a hadosztály, megváltozott, s e napon csupán a lovas és gyalogos előőrsök vonultak ki, a kerékpárosok futkostak és délre már készen volt a telefonvezeték, mely az ellenség állásáról és mozdulatairól szóló híreket közvetítette. A híradások szerint Tornalja felől már hétfőn éjjel elindult az ellenséges csapat lassu mozdulatokkal. Itt volt a hadtestparancsnok: *Boroevics* Szvetozár altábornagy, ki a hadtest mozdulatait élénk figyelemmel kísérte, s *Krautwald* tábornok vezette a közös hadsereg csapatát — Tőlünk a 39. hadosztály reggel 7 órakor indult s az Akasztóhegyen sűrű sorokban vonultak fel: a vezérkar, a 9-ik honvéd gyalogezred, utána a tüzérség, majd egymásután a 10., 11. és 12-ik honvéd gyalogezred, végül a társzekerék, úgy hogy még 10 órakor is láthatók voltak a nagy szállító kocsik. A döntő mozdulatok f. hó 11-én délelőtt voltak a Bátka és Füge közötti magaslatokon, melyek környékét a keddi napon teljesen megszállotta a honvédhadosztály, úgy hogy lehetlenné tette az az ellenségnek a magaslatokon való átvonulását. Az ágyuk dörgése, a puskák ropogása szerdán délelőtt megszűnt, *Boroevics* Szvetozár hadtestparancsnok lefújta a gyakorlatot, s megbeszélésre jöttek össze a főtisztek, mely után a hadtestekhez tartozó katonaság egyrésze Bánrévére, másik része Rimaszécsre ment, hol bevaggonirozták, s a fáradt legénység állomáshelyére ment kipihenni a nagygyakorlat fáradalmait. A losonczyi tüzérezred f. hó 11-én délután érkezett ide *Wagner* Henrik ezredes vezénylete mellett, s másnap kora reggel mentek tovább, a 25. gyalogezred pedig szerdán délután fél 6 órakor érkezett meg, s f. hó 12-én reggel fél 7 órakor indult városunkból haza.

A vízvezetési kapcsolások. Ugy halljuk, hogy az utcai vízvezetéknek a házi vízvezetékkel való kapcsolása tekintetében helyes intézkedés történt, amennyiben ezután a

kapcsolások az engedélynek iktatói száma szerint, vagyis az engedély kiadásának sorrendje szerint fognak eszközöltetni.

Tervezett kirándulások. A rimaszombati főgimnázium az érettségi vizsgák idején kirándulást tervezett először *Ujantálvölgyre* és *Forgácsfalvára* két napra, majd az idő állandó esős, felhős jellege miatt csak egy napra akartak az *Osztrára* kirándulni, de az égnék megereedt csatornáit egyelőre meghiusítottak minden kirándulást és visszaszorítottak minden turista hajlandóságot.

Pályázat jegyzői állásra. A rimaszombati kir. törvényszéknél megüresedett jegyzői állásra az igazságügyminiszter rendelete alapján pályázatot hirdetnek. — Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, képzettségüket, nyelvismereteiket, netáni rokonsági vagy sógorsági és hadkötelezettségi viszonyaikat feltüntetve okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írt, szabályszerűen bélyegzett kérvényeket két hét alatt a bírói ügyviteli szabályokban előírt módon annál inkább nyújtsák be, mert az elkészen vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Sorozások. Az idei sorozás tegnap vette kezdetét városunkban, mely napon Rimaszombat város állított; utánna köveikézik a rimaszécsi, majd pedig a rimaszombati járás hadköteles egyéneinek állítása. E hó 25-ikével érnek véget a sorozások.

Tisztviselő lakások Rimatamásfalán. Arról értesülünk, hogy a rimatamásfalvaiak komolyan foglalkoznak azzal a gondolatokkal, hogy ott a rimaszombati tisztviselők részére bérházakat fognak építeni. Ha igaz ez a hír, a tisztviselők, kik szomorú jövőnek néznek elébe Rimaszombatban, ezt csak örömmel és hálával fogadhatják s ezzel a törekvő kis község társadalmi és kulturális élete nagyon fel fog lendülni.

A templomtolvaj bűnhődése. A helybeli róm. kath. templomban elhelyezett és kegyes adományok gyűjtésére való perselyt fosztogató Varga János egyházi felett f. hó 13-án ítélkezett a helybeli kir. törvényszék. Beigazolást nyert, hogy folyó évi április hó 1-től kezdve augusztus hó 18-ikáig, — a mikor Takács János rendőrőrmester tettenérte a tolvajt, — Varga János egy meghajlított sodronnyal rendszeresen fosztogatja a Szent Antal perselyt s a tettes beismerése szerint nyolcvan koronát vett ki onnan apródorként. A bíróság Kolbay Sándor elnöklésével tartott főtárgyaláson dr. Mészáros István kir. ügyész vádbeszéde és dr. Törköly József védőbeszéde meghallgatása után több ízben elkövetett lopás büntette miatt jogerősen hat havi börtönre és 7 évi hivatalvesztésre ítélte s a büntetésből a vizsgálati fogság által 24 napot kitöltöttnek vett a bíróság.

Havazás a Garam völgyében. Megyénk északi részén, a Garam mentén óriási havazás volt e héten. A havazás váratlanul érte az egész vidéket, s a széna és egyéb termékek még künn lévén, ezekben nagy kárt okozott.

Utjelzések. Megkezdődtek a nyár folyamán a *Kárpátgyesület Gömöri osztályának* utjelzései a *Rimavölgyén* is, egyelőre Rimaszombat környékén, de az osztály megbizottja minden előkészületet megtett a magasabb hegyi vidék utjelzésére nézve is, csak hogy a kivitelben megátolta a mástól hónap óta tartó esős, nedves időjárás. De Rimaszombat környékén, kivált a legeltető nagy erdőtől kezdve egészen a szabadkai erdőig meg van a körutnak színes festékjelzése (sárga színnel), a melynek nyomán a turisták 2—3 órai erdei utat tehetnek; jelezve van a szabadkai erdő útja (idegen turisták részére) zöld színnel és a pokorági hasadék útja (vörössel) a temető-patak mentén. A többi jelzés és a jelző-táblák elhelyezése azonban a kellemetlen időjárás miatt alighanem tavaszra marad.

Széna, szalma, tűzifa szállítása. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága a Jolsva állomásán elhelyezett honvédesapatok részére szükséges széna, szalma és tűzifa szállítására versenytárgyalást hirdet, mely f. évi szeptember 20-án Jolsván tartatik meg.

Megszökött rab. Lapunk múlt számában megírtuk, hogy a kuria elutasította *Asztalos* Lajos semmisségi panaszát, s így jogerőssé vált a 15 évi fegyházbüntetés, melyet a helybeli kir. törvényszék mint esküdtbíróóság rótt Asztalosra azért, mert a beiléri erdőben gróf Andrassy Géza tisztartóját: *Fűkő* Lászlót nagy kegyetlenséggel agyonverte. — Az ítélet kihirdetése óta Asztalos rendkívül levert volt, s elkeseredésében elhatározta, hogy megszökik. F. hó 11-én reggel 6 órakor a fogház hátsó részén a szokásos reggeli sétát végezték a rabok, mikor egy észrevétlen pillanatban Asztalos a fogház bal szárnya mellett levő keskeny kis udvarra futott, s ott a két méternél magasabb kerítésre felkuszva átvette magát és megszökött. Szaladtak utána, de a temetőben elvesztették szem elől és nyoma veszett. A felügyelet teljesítő Pál János fogházör nem tudott az első pillanatban mit tenni, s mikor magához tért zavarából, már késő volt. Bejelentették a szökést dr. *Mészáros* István kir. ügyésznek, ki minden irányban megkereste a hatóságokat és csendőrséget, széleskörű intézkedéseket tett a szökevény letartóztatása iránt.

Anyakancza és csikódíjazás. A gömörkishontvármegyei gazdasági egyesület f. hó 22-én *Rimaszécsen*, október 6-án *Tornalján* anyakancza és csikódíjazást rendez. Fölhívjuk a látalajdonos közönséget a részvételre, különösen a kistenyészőket, mert ezek állatai közt 1000 korona összegű pénzbeli díjakat fognak kiosztani, míg a nagytenyészők állatait oklevéllel tüntetik ki.

Rágalmazás. A felsőbalogi postánál alkalmazott Szimon Margit ellen *Oláh* Lujza a kassai postaigazgatóságához azt a jelentést tette, hogy szemeláttára vett ki pénzt saját szükségleteinek fedezésére a hivatalos kasszából és Balbinát Gusztávné ottani postamesternőről azt állította, hogy őt felhívta 500 korona megszerzésére, mert ennyi hiányzik a kasszából, természetesen, hogy ez csak amolyan pletyka-féle szószátyárkodás volt, de közhivatalnokokról lévén szó, a vizsgálat megindult és kiderült, hogy egy szó sem igaz abból, a mit *Oláh* Lujza állított. A helybeli kir. törvényszék f. hó 11-én vont felelősségre a nyelvével fékezni nem tudó *Oláh* Lujzát s rágalmazás vétsége miatt jogerősen 20—20 korona pénzbírságra, nem fizetés esetén két napi fogházra ítélte.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

„Hólabda“-vásár Gömörben. Az „Est“ ben olvassuk a következő sorokat, melyeket közérdekből jónak látjuk közölni: „Régi üzleti fogás az ugynevezett „hólabda“-árusítás, a melyet egy miniszteri rendelet erőlyesen üldöz az iparunk és kereskedelmünk érdekében. Lopva azért egyre folyik a hólabda-vásár és nem kis üzleti eredményeket ér el. Különösen külföldi és ausztriai czégek manipulálnak hólabda-kupónokkal nálunk. Gömörben — mint rozsnói tudósítónk jelenti — az utóbbi időben óriási arányokat öltött ez a kupónvásárlás, mely különösen az ipari és szegényebb néposztályokban hódított. — Czipőkupónok voltak ezek. — Ha valaki 1 korona 50 fillérért megvett egyet, pár nap múlva kapott ajánlott levélben M. Schöngut bécsi czégtől 4 korona 50 fillér utánvét mellett 3 kupont, melyet árusítani kellett. A mint M. Schöngut a pénzt megkapta, elküldte az illetőnek a fekete vagy sárga, magas vagy fél, férfi vagy női sevróczipőt, a mely 1 korona 50 fillért minden esetre megér. A postahivataloknak feltűnt a sok utánvételes ajánlott levél, így lelepleződött az egész hólabda-vásár. — Dobsinán több százan, Rozsnón 150-en, a nagyszabosi papirgyár munkásai közül is mintegy 150-en vásároltak kupónokat. Ezenkívül a szomszédos községekben mindenütt akad 5—10 ember, a kik ajánlott és utánvételes levelet kaptak M. Schönguttól. Egyszóval Gömörben elég jó üzletet csinált a bécsi hólabda czég.”

Tenyészbaromfi és házinyul kiállítás és vásárt rendez a Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület Balassagyarmaton f. évi szept. 29—30. és okt. 1-én. A kiállítás és vásár igen sikerültnek ígérkezik, mert szép számmal érkeznek bejelentések mindentéle baromfira és házinyulra, valamint az állam által

kiosztandó him baromfiak is itt fognak megvásároltatni. — Előnyös lesz ez tehát a tenyészőkre is, mert jól értékesítik eladó állataikat, de előnyös lesz a vevőre is, mert tetszése szerint választhat a nagyobb számú baromfiakból. Bejelentő ivatek, valamint bármiféle felvilágosítást készséggel és azonnal küld a Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület Balassagyarmaton.

Kirándulás. A rimaszombati ipartestület f. hó 16-án — holnap — igen sikeresnek ígérkező kirándulást tesz, a diósgyőri vasgyártelepre. A kirándulók indulnak holnap hétfőn reggel 6 óra 25 perczkor. Erkezés Miskolczra 9 óra 10 perczkor. Reggeli után indulás villamson a gyárba. A gyár megtekintése a szakmérnökök vezetése alatt egész nap tart. Közben délben a gyártelepen társas ebéd. Visszaindulás 9 óra 10 perczkor este. Erkezés Rimaszombatba 10 óra 46 perczkor. Összes költség 14 korona. Üdvözljük polgártársainkat, mert úgy vélekedünk, hogy ezzel megkezdik a tanulságos kirándulások sorozatát, a melyre a mai világban nagy szükség van. Hiszen mióta a rimaszombati dalárda álomra hajította koszorus fejét, azóta polgártársaink testületileg alig voltak a város falain kívül. Pedig mennyi modern és üdvös tapasztalattal lehet a nagy világból visszatérni.

Kivonat a vm. Hivatalos Lapból: *Közgazgatási gyakornoki állás.* A vármegye alispánja pályázatot hirdet egy központi közgazgatási gyakornoki állásra. A pályázati kérvények folyó hó 30-ig adandók be a vármegye főispánjánál a szükséges okmányokkal felszerelve. A gyakornoki állás javadalmazása évi 1000 korona.

Körjegyzői állás. A tornaljai járás főszolgabírája pályázatot hirdet a megüresedett gömörpanyiti körjegyzői állásra. A kérvények f. hó 23-ig adandók be a főszolgabírói hivatalnál. A választás határideje folyó hó 27-ére tüzetett ki Gömörpanyit község házához.

Községi bábai állás. Trizs és Kánó községekbe községi bábai állásra pályázat hirdettek. A kellőleg felszerelt kérvények f. hó 24-ig adandók be a ragályi körjegyzői hivatalnál.

Hódit a magyar nyelv. Bugyikfalán, hol tót anyanyelvű, de becsületes magyar érzelmű lakosság lakik, az evangélikus egyház közgyűlése legutóbb azt a határozatot mondta ki, hogy ezután minden vasárnap délután magyarnyelvű istentiszteletet fog tartani. Az ev. egyháznak ezen elhatározása annál inkább dicséretet érdemel, mert Bugyikfalán eddigelő egyáltalában nem volt magyar istentisztelet s hogy ezental lesz, abban a népiskola növelő hatásának és a lelkész hazafias irányításának bizonyára nagy része van. R. H.

Uj főgimnáziumi tanárok. A rozsnói ág. hitv. evang. főgimnáziumnál üresedésben volt két tanári állásra megválasztottak az iskola tanácsa által: *Lenkey* János és *Patz* Jenő okleveles középiskolai tanárok.

Az ital. Rozsnóról jelentik az „Est“-nek, hogy Dobsinán *Danielisz* Gusztáv asztalos f. hó 10-én lakásának padlásán felakasztotta magát. Mire megtalálták, halott volt. Még reggel 7 órakor a műhelyében dolgozott s már 8-kor holtan feküdt a padlásán. Az erős, 55 éves emberen az utóbbi időben deliriosus tünetek mutatkoztak s valószínűleg önkivüli pillanatában követte el tettét.

Elitelt verekedő. Mikó András folyó évi május 30-án Alsóvály községen keresztül utazott s a faluban a korcsma előtt megpihentette lovait. A közelben folyó építkezésnél dolgozó cigányokkal évelődött és figyelmeztette őket, hogy csak szorgalmasan dolgozzanak. Etőlött Horváth Ferenc cigány megdühödött s egy kapával fejbeütötte kétszer Mikót. Folyó hó 11-én a helybeli kir. törvényszéknél tartott főtárgyaláson súlyos testi sértés büntette címén jogerősen egy havi fogházra ítélték.

A gondatlanság következménye. Megírtuk annak idején, hogy Cserencsényben f. évi márczius 24-ikén 2 1/2 éves *Klaudinyi* Béla egy örizetlen pillanatban a Rimába fult s a bíróság *Jakubecz* Zsuzsanna 16 éves cselédet, kinek felügyeletére a kis gyermek bizva volt s ki a gyermeket magára hagyta, felelőségre vont. A kir. ügyesség emberölés vétsége címén emelt vádat ellene s f. hó 11-ikén *Kolbay* Sándor elnöklésével tartott tárgyaláson a bíróság a fiatal leányt dorgálásra ítélte.

CSARNOK.

Modern dal.

Ejnye, ejnye, fikom teremtette!
Városunkkal ezt, ugyan ki tette? . . .
Kinek fogamzott meg az agyában,
Hogy lubiczkolnunk kelljen a sárban?!

Mind fölásták sorra az utcánkat,
Mert hogy csinálják a csatornákat,
A mélysége több mint három méter,
Bele is pottyantunk már vagy kétszer!

Oda van a bordánk, kezünk, lábunk,
Csoda, hogy még a talpunkon járunk!
Megeshetik az is nemsokára:
Ábrahámhoz megyünk vacsorára!

Alig akad cseléd már a házhoz,
Ha puczolja czipőnket — csak átkoz!
Mintha bizony tehetnénk mi róla,
Hogy fülünkig vagyunk benn a szószba!

Csak egy ember van itt, ki nem káros,
Ez az ember a vig puczerájós;
El sem mondhatja a „Mi atyánk“ at,
Folyton tisztogatja a ruhánkat!

Szinte kifáradtunk a kalandba,
Az eső is csurog a nyakunkba;
Sártengerré lett körülünk minden,
Van-e ember, ki rajtunk segítsen?!

Sári néni, eszem a zúzóját,
Adja kölcsön az ócska csizmáját!
Hadd csónakázzunk az utcán át,
Hogy haza juthassunk száraz lábbal.

Nektek pedig, ti bölcs inzellérek,
Kik ez „élvezetet“ szereztétek,
Jutalmatok legyen ez a rigmus —
Dicsértessék az úr Jézus Krisztus!

Palkó.

A kohári fürdő.

— Közli: SPENCIUS. —

Póstásék kertjében egy mély tócsa van. Luda, rézcék itt uszálnak reggeltől estig. Maga a póstás pedig naphosszat a tócsa mellett levő méhesben szipákol, nézegetve szorgalmas méhéit. Szegények csak állatok s mégis hogy küzdenek a létért.

— Gábor, siess! Alszol, vagy mi talált, hogy nem jössz, itt a posta! Kiált a póstás felesége az udvarról.

Forró Gábor egyet nyújtózott, ott hagyja a kellemes méhest. A kocsis már pakkol le a kocsirol.

— Hadd lássuk mi a hir? szólott Forró Gábor hamis szemü kis felesége, előhuzván a csomagok közül az újságokat.

A hirdetések minden rovatban fürdőre hívják az embert.

— Furcsa, fürdőre menni, bizonyos kellemes szórakozás.

Igy tűnődött magában Forró Gábor; s mialatt ozzonnázott, hatalmas tervet szült meg az agya. Pénz lesz! talán még az idén megveheti Kádárék hatalmas szőlőjét.

— Gábor, siess hozzám! — szólítja férjét, mialatt ez a póstát rendezzi. Jőjj velem édes apám a kertbe.

Csakhogy épen a pipa ki nem esett a dömszökös póstás szájából, meglepetve kis feleségének e szokatlan gyengédségétől.

A méhes mellett az asszony megállítja férjét:

— Mi ez, Gábor?

— Tócsa.

— Ostoba, ez fürdő, tudod?

— Tudom.

— Dehogyan tudod. Megmagyarázom. Ez valami a földből bugyogó vastartalmu gyógyviz, mert a multkor is, mikor benne fürödtem, vastag patkószeg bökte meg lábammat.

Forró Gábor csak várja, mi lesz ebből?

— Gábor, ma már mindenki fürdik. A városi gazdag szép fürdőre hordja kincseit. Keressük ki innen a libákat, alakítsuk át ezt a vizet fürdővé. A méhes lesz a fürdőház. Eltérünk mi egy szobában. Kettőt bérbe adunk a fürdővendégeknek. Egy nyáron 1000 kor. haszon zikker. Gábrisom, te kis pufók apám, gondoltál-e te valaha ilyesmire? Soha! Ezeket mind

rám hagyod, mind, mind. . . Kivéve azt az átkozott pipát. Tartsd ide azért is azt a kis pufók pófádat, hadd czuppantsak rá egy szép czvikki pusztit.

*

A budai kis akácza alatt, a kioszkban, az öreg Hódas Imre reggeliz feleségével. Kávét után szivarra gyújt s előveszi a lapokat.

— Etelka, ide vigyázz, minő hiradás ez?!: „Uj, uj, legujabb. Koháron vastartalmu gyógyfürdő fedeztetett fel. Már ez idén is néhány család felvétetik. Állomás: Mező-Keő. A legmagasabb igények is kielégittetnek. Szives megkeresések Kohárra, a póstahivatalba hildendők.“

— Mit szólsz, Etel, ha egy ott töltönek a nyarat? Ugyis gyenge vagy már, irok is rögtön.

Hazamenvén, az öreg Hódas azonnal irt a kohári póstásnak, a ki nem is késett a válaszal. Étkezés, fürdés, lakás, tisztogatás, szóval minden együttvéve két személyért havonként 200 korona.

— Kicsit sok, ugy-e Etel; de nem tudjuk, meddig élünk, élvezzük jól rövid életünket.

— Oh Imrém, te még mindig a régi jó vagy! rebege az öreg nő.

*

Sipol a vonat. Már meg is érkeznek Mező-Keőre.

— Melyik a kohári póstás kocsija? kérdé a kocsisoktól Hódas.

— Ez itt e, Kérem ássan a Nagyságos urat! szólott Gyuri a kocsis.

— Hisz ez nem hintó!

— Csókolom a kezét a Nagyságos Urnak, meg a tensasszonyom is tisztelteti, a hintó rudja eltört, a hintóba való lovak meg betegek.

*

Koffert s egy szerető öreg párt visz a szalma üléses kocsi.

— Ejh Imrém, kirázza a lelkemet ez a kocsi.

— Ilyen a vidék kedves Etelem, nekem is kinos, már akartam is szólni. Gyuri, még nem értünk Kohárra?

— De igenis kérem ássan, mindjárt ott leszünk, ha ezt a hegyet, meg egy falut, meg aztán még két hegyet elhagyunk.

— Tyhü, teringettét! hisz azt irta a póstás ur, hogy az állomástól egy óra.

— Igenis, kérem árossággal, gyalog egy óra, de a mi Csillagunkon két óra ám!

*

A póstás, felesége és gyermekeik magukat ünnepiesen kihuzva várják a fürdővendégeket. Egyszer csak beszalad a kis Gábor gyerek!

— Jönnek papa, jön a Csillag!

A póstásné megigazítja turnérját — t. i. a buk el szoknya divatról Koháron majd csak egy negyed század mulva értesülnek, — meg a férje nyakravalóját is. Egyszer csak bemászik a vén Csillag az udvarba. Hódas még csak letámolygott valahogy a szekérről, de szegény nejét hárman vették le, ugy agyonrázta a kocsi.

— Talán bort hozunk Önagyságának, van többféle, tessék csak parancsolni, attól majd erőt kap a Nagyságos asszony.

— Hát vörös bort kérek. Hódas ivott, de szegény nejének nem izlett. Este is lévén már, nyugodni tértek.

*

— Alszol, Imre?

— Dehogyan alszom, hát te Etel?

— Ejh, olyan kemény ez az ág! ugy lát-szik itt nem ismerik a matrácot.

— Én is csak ugy vagyok, Etelkám. Mit csinálunk még reggelig?

Az öregek nem tudnak aludni. Beszélgetnek, tűnődnek. Végre hajnalodik.

Kakaskukorékolás s a póstásné pattogása, mellyel a cselédséget kelti, jelzik, hogy hajnal van.

— Juli, fejni! — Ő maga pedig megnézi, ébrednek-e a fürdővendégek.

— Jó reggelt kívánok! De korán tetszik ébredni! Ugy látszik, származásra nem budapestiek. Hogy tetszettek aludni?

— Jól. Szólt Hódas udvariasan.

— Tetszik kérem már most reggelizni. Különben még korán is van talán. Friss tehén tej van.

— Én tejet kérek — szólott Hódas — de vöm kávét szokott reggelizni.

— Bocsánatot kérek, falun vagyunk. Oh ez a rongyos falu! Itt még kávét sem lehet kapni. Mindig Keőre kell beküldenem ilyesmikért. De rögtön lesz kérem, talán addig megméltóztatnának tekinteni a fürdőhelyiséget.

A póstás karon vezette az öreg Hódásné, mit Hódas azzal viszonzott, hogy ő meg a póstásné karját kérte. Utközben azzal lepte meg a póstásné Hódast, hogy ők olyan szokást óhajtanak bevezetni, hogy a fürdővendégek fél havonként előre fizessenek. Hódas rögtön bugyellárisa után nyult s kezébe nyomott a póstásnének egy ropogós száz koronást. Majdhogy ki nem pukkadtt örömeben a póstásné. A fürdő elé érve, megállottak.

— Hol a fürdőház? Kérdi Hódásné.

— Itt kérem Nagysága, — szólott a póstásné — rámutatva a méhesre.

— Hát a fürdő?

— Az pedig ez itt kérem — rámutatva a tócsára — tetszik tán kérem rögtön fürdeni?

— Hagyjuk csak kérem, inkább kérek egy pár kacsát, nagyon gyönyörködöm az efféle állat fürdésében.

— Kérem, azonnal szolgálunk.

A póstásné és férje elsietnek kacsáért.

*

— Hódasom, minket becsaptak ezek.

— Légy erős Etel, tudok mindent.

— Ez nem fürdő s már a mint láttam, ki is fizetted a fél hónapot.

— Biz azt ki édes Etelem, de érted tettem, hogy egészséges légy, hogy sokáig élj! S ha már fizettünk, fél hónapig maradjunk is itt. Mi nem fürdünk. Kacsákat usztatunk. A levegő meg elég jó. Nézd, mily szép itt minden! Szívd magadba édes Etelem a jó levegőt, hogy egészséges légy.

— Oh Hódasom, te nem vesztettél irántam való ifjúkori szeretetedből, te még most is az vagy, a ki ötven évvel ezelőtt voltál — a jó Hódas Imre!

Szerkesztői üzenetek.

Előfizető, Salgótarján. A kéredezett egyesület helyisége: Budapest I., Győri-út 2 c. em. 1. sz.; telefon: 165-84.

K. J. Pusztavész. A lapot folyó hó 8-tól a jelzett címre irányítottuk.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Gömör-Kishont“ 36-ik számában **Páris Rezső urnak**, a Tekintetes Szerkesztőséghez intézett soraira csak annyi a szerény és legutolsó megjegyzésem, hogy általában az, **a ki más embert orozva hátulról üt meg, s utánna gyáván elszalad**; s mindezek daczára, hogy a sértett, holott nem lett volna kötelessége, udvariasan lovagias elégtételt kér s **ezt gyáván megtagadja és kifogásokkal áll elő, az olyan ember sem egyéniségénél, sem pedig jelleménél fogva nincs hivatva arra**, hogy mást lovaggá üssön. Ezt csak olyan emberek tehetik meg, a kik magok is lovagok, nem pedig olyan egyén a ki az ember csak csipős kutyakorbáccsal tud magának elégtételt venni, a mit különben **Páris ur is megérdemelt volna.**

A lovaggá ütést tehát fenti okoknál fogva nevezett ne vindicálja magának, mert erre ő érdemtelen, ezzel nem őt fogják megtisztelni, hanem erre, érdemes egyének hivatottak.

Ezek után az egész ügyet magam részéről lefejezem és Páris ur további válaszára és sértegetéseire többé abszolute nem adok semmit, itéljen felette a közvélemény, felettes hatósága és az ügyesség.

Rimaszombat, 1912. szeptember 1.

Tisztelettel:

Szentmiklóssy László.

Régi biztosító intézet, az északmagyarországi megyék újjászervezéséhez, az északi, de különösen Abauj-Torna-, Bereg-, Borsod-, Heves-, Gömör-, Sáros-, Szepes-, Ung-, Marmaros- és Zemplén-megyéket alaposan ismerő, **oly intelligens és agilis egyéneket keres**, kik a biztoítás minden ágában jó üzleteredményeket értek el és a magyar és lehetőleg a német és tót nyelvet is tökéletesen bírják. 30 évnél nem idősebb egyének előnyben részesülnek. Nyugdíjképes állás, érdemszerinti díjazások. Fényképpel felszerelt ajánlatok: **Eckstein hirdetőjébe** (Budapest, VII. Erzsébet-körút 37.) küldendők. 2-3

3 szobás lakás
Thököly-u. 1. sz. a. novemberre kiadó.

Pályázat.

A „Rimaszombat és Vidéke Fogyasztási Szövetkezet”-nél f. 1912. évi november hó 1-ére az

üzletvezetői állás

megüresedik, ezen állásnak betöltésére az igazgatóság pályázatot hirdet. Javadalmazása 1800 korona havi részletekben, lakbér 320 korona negyedévi részletekben kiszolgáltatva.

A megválasztott üzletvezető az üzlet átvételekor tartozik 2000 korona biztosítékot az igazgatósági elnökség kezeihez letenni, állását november hó 1-én elfoglalni.

A pályázók felhívtnak, hogy kérvényüket — eddigi működésük és szakképzettségükről szóló s hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal ellátott bizonyítványokkal, nemkülönben katonai szolgálataikat igazoló okmányokkal kiegészítve — a fentnevezett szövetkezet elnökségének **folyo évi szeptember hó 25-éig** beküldjék.

Rimaszombat, 1912. augusztus hó 31-én.

2—3

Az igazgatóság.

Kiadó üzlethelyiség és több magánlakás.

A város legforgalmasabb helyén, a főter közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt kiadó: továbbá ugyanott: a mai kor igényeinek megfelelő, vízvezetékekkel ellátott **egy 4 szobás és két 3 szobás lakás** mellékhelyiségeivel együtt **november hó 1-től** bérbeadó.

Értekezhetni lehet: 8—*

LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

Aki szép és jó ruhát akar viselni,
az forduljon bizalommal

Józsa A. uri szabóhoz

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 17-ik szám a.
(Gömörmegyei Takarékpénztárral szemben), a hol őszi és téli szövetek nagy választékban vannak raktáron. 3—3

Biztosítási tisztviselő-

nek keresek irodai gyakorlattal bíró egyént, szakképzettség nem okvetlen szükséges, mert a ki biztosítási pályára lépni akar, alkalmat és módot talál abban kiképzést nyerni. — Kezdőfizetés 100—140 K havonta, szerzett üzletek után pedig megfelelő jutalék; ajánl: latokat bizonyítványmásolatokkal kér ::

LÁNG VILMOS,

„GENERALI“ Trieszti ált. bizt. társ. főügynöke
RIMASZOMBAT.

Tanulóul

egy jó házból való **keresztény** **fiu** felvétetik **Kováts Antal** uri- és női divataruháza- és temetkezési vállalatánál **Putnokon.** 1—3

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthe-lyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó mindefféle mellékkellyiségekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkievits Ferenczné** tulajdonossal. 5—*

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, címkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.
Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, táncrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.
Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a leg-
ujabb rendszerü
gépekkel felsze-
relt, modern be-
:: rendezésü ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett**

Eladó házak.

Várgede községében, a fürdő és vasut mellett lévő két lakóházamat bérbe adom, esetleg eladom. Az egyik lakóház áll 4 szoba, a kisebbik 3 szoba, kert és megfelelő mellékhelyiségekből. Tudakozódni lehet **Uthy Antal** urnál Rimaszombatban.

Vásárjog bérbeadás.

2016. szám. — **Putnok** nagyközség országos, hónapos és hetivásárain a m. kir. kereskedelmi minisztérium által 7796/IV.—1912. szám alatt jóváhagyott díjszabás alapján gyakorolható helypénzszedési jog **Putnok nagyközség közházánál 1912. évi október hó 2-án** megtartandó zárt ajánlati versenytárgyaláson 1913. január 1-én kezdődő 6 egymásután következő évre bérbeadatik.

Amennyiben a zárt ajánlati tárgyalás kellő eredménnyel nem járna, úgy utánna nyomban nyílt szóbeli árverés tartatik, melyen azonban csak azok vehetnek részt, a kik már zárt ajánlatot is tettek.

A zárt ajánlatok legkésőbb az árverés napjának d. e. 9 órájáig az előljárásához czimezve nyújtandók be, a bánatpénz letételéről szóló pénztári elismervénnyel együtt.

Kikiáltási ár (évi bérösszeg) 12000 korona. Bánatpénz fejében 6000 korona teendő le a nagyközség pénztárába.

Az árverési feltételekül is szolgáló szerződés a nagyközség jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Putnok, 1912. szeptember hó 10-én.
Dantsek Gyula, Laczkovich Lajos,
I. jegyző. bíró.

Kiadó üzlethelyiségek Putnokon

A Putnoki Hitelbank R.-T. tulajdonát képező és Putnok város piacának legélénkebb helyén épült emeletes bérházban több rendbeli üzlethelyiség a hozzátartozó vízvezetékekkel ellátott modern emeleti lakással és mellékhelyiséggel együtt **f. évi október hó 24-től** kezdődően kiadó. — Értekezni lehet a **bank hivatalos helyiségében** a hivatalos órák alatt. 2—2

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utcza 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

Hirdetmény.

830. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíróságnak 1911. évi Sp. I. 141/3. számú végzése következtében Szabó István javára 544 K 51 fill. s jár. erejéig 1911. évi április hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 851 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, könyvek, fegyver stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíróság 1912. évi V. 217/3. számú végzése folytán 544 kor. 51 fillér tőkekövetelés és eddig összesen 32 kor. 42 fillérben bíróság már meg

állapított költségek erejéig Rimaszombatban adósok lakásán (Szijjártó-utca 45. sz.) leendő megtartására **1912. évi szeptember hó 17-ik napjának** délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szukség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1912. évi szept. hó 4.

Gaskó, kir. bir. végrehajtó.

Vízvezeték és csatornázást

jutányos részletfizetés mellett készít **HLOZEK JÁNOS** épület-műlakatos és vízvezeték berendezési vállalkozó **RIMASZOMBAT.** : - : **Telefon: 47. szám.**

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítik. — Berendezési tárgyakkól állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekinthetők. — Jó és szolid munkáimért a legmesszebb menő garanciát vállalom. — Szives érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel:

HLOZEK JÁNOS.

A HUNGÁRIA

Általános BIZTOSÍTÓ Részvénytársaság Rimaszombati Főügynöksége a Rimaszombati Takarékpénztár Részv.-Társ.-nál.

Részvénytőke: 6.000,000 K.

Elnök: Gróf KÁROLYI IMRE.

Alelnökök: malomszegi ELEK PÁL, Br. FEJÉRVÁRY IMRE.

A választmány elnöke: Gróf TISZA KÁLMÁN.

Felvesz: Tűz-, Élet-, Baleset-, Szavatossági-, Betöréses-lopás-, Jég-, Üveg- és Állatbiztosításokat.

Olcsó díjak!

Modern feltételek!

Kartellen kívül!

3—5

ISKOLAKÖNYVEK

ódon és új állapotban; továbbá mindenféle

iskolai szerek nagy választékban kaphatók:

Ifj. Rábely Miklós

könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat, Deák Ferencz-utcza 20.

Iskolakönyvek jutányos áron azonnal beköttenek.